

Załącznik do Uchwały Nr LVI/590/2014

Rady Gminy Szemud z dnia 17 czerwca 2014 r.

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI
WARZNO**

WARZNO 2014

Spis treści

1. Wstęp

2. Ogólna charakterystyka miejscowości

3. Analiza zasobów miejscowości

4. Analiza SWOT

5. Wizja rozwoju miejscowości Warzno

6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości

7. Odniesienie do dokumentów strategicznych Gminy Szemud

1. Wstęp

Celem opracowania niniejszego dokumentu jest określenie obecnego stanu miejscowości Warzno oraz poziomu zadowolenia jego mieszkańców, sformułowanie planu rozwoju miejscowości w okresie najbliższych kilku lat oraz określenie działań służących jego realizacji.

Przedmiotem opracowania jest analiza obecnych zasobów miejscowości, słabych i silnych stron oraz potencjalnych szans i zagrożeń, które mają lub będą miały wpływ na dalszy rozwój miejscowości oraz przyszłość jej mieszkańców. W dokumencie zdefiniowano wizję rozwoju Warzna, określono priorytety i cele rozwojowe oraz przedstawiono projekty prowadzące do rozwoju wsi.

Cały obszar Gminy Szemud został objęty strategią rozwoju zatwierdzoną uchwałą nr 23/199/2000 Rady Gminy Szemud z dnia 29 września 2000 roku w sprawie przyjęcia „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Szemud do 2015 roku”.

Niniejszy dokument został przygotowany na podstawie dostępnych danych statystycznych, dyskusji toczonych podczas spotkań wiejskich, które odbyły się w Warznie w okresie styczeń – marzec 2008 roku oraz indywidualnych konsultacji członków Rady Sołectkiej z mieszkańcami.

2. Ogólna charakterystyka miejscowości

Wieś Warzno jest położona na trasie Kielno-Czeczewo. Sołectwo liczy 370 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2013r.)

Celem opracowania planu odnowy sołectwa Warzno jest sformułowanie strategii rozwoju sołectwa, a przedmiotem jest:

- analiza zasobów sołectwa
- analiza słabych i silnych stron oraz potencjalnych szans i zagrożeń, które mogą mieć wpływ na rozwój sołectwa i przyszłości jego mieszkańców

- wizja rozwoju sołectwa

~ priorytety rozwoju, cele i projekty.

3. Analiza zasobów miejscowości

Warzno to niewielka wieś położona z dala od ważniejszych szlaków komunikacyjnych na pograniczu powiatu wejherowskiego. Do wsi przylegają dwie osady: Warzenko i Warzeńska Huta. Ta ostatnia wywodzi swa nazwę od huty, tylko trudno określić czy istniała w tym siole huta szkła czy żelaza. Otoczenie wsi wskazuje na hutę żelaza produkowanego z rudy darniowej. Warzno położone jest pomiędzy jeziorami Orzechowo i Tuchomskie. Wjeżdżając do wsi od strony Kielna po lewej stronie w centrum, jest kapliczka obok której znajduje się pomnik – głaz poświęcony ofiarom II wojny światowej. W tym miejscu rozwidlają się drogi do Czeczewa i Karczemek. Warzno jest jedną z najstarszych osad na ziemi wejherowskiej. Nazwę wzięło od pobliskiego jeziora Warsno – dziś Tuchomskim zwane- i tak zostało odnotowane w 1277 r. Ukształtowanie terenu, wykopaliska i tradycja wskazują na istnienie w tej miejscowości prasłowiańskiego grodziska. Na wzniesieniu grodowym odkryto groby płaskie kultury łuzycyckiej z III okresu epoki brązu. W jednej mogile znaleziono szpilę i bransoletkę wykonaną z brązu. Gródek należał do opola chmieleńskiego. Strzegł on drogi prowadzącej z głębi kraju do ziem nadmorskich. Trakt ten wykorzystywali królowie polscy udający się do swoich posiadłości położonych na kępach nadmorskich. Stąd trakt ten nazwano Drogą Królewską. Od powstania parafii kieleńskiej (1050 r.) Warzno wchodziło w jej skład. W roku 1277 osada ta należała do rycerza Radwana, a od 1283 r. do klasztoru oliwskiego, zaś w okresie krzyżackim jako jedyna wieś w powiecie wejherowskim do biskupstwa włocławskiego. W 1340 r. komtur gdański nadał wsi przywilej sołecki. Sołtys otrzymał 4 łany ziemi wolne od świadczeń i trzecią część opłat od zasądzonych kar mieszkańcom osady. Zapis z 1395 roku podaje, że biskupie Warzno zgodnie z kontraktem lokacyjnym rządziło się prawem niemieckim. W 1420 r. i w latach następnych toczył się spór o zagrabiony przez krzyżackiego urzędnika leśnego biskupstwa las położony pomiędzy Warznem a Kielnem. Następnie weszło w skład dekanatu mirachowskiego. Ponad 250 lat później toczył się inny proces przed sądem wejherowskim. Z akt sądowych z 1691 roku dowiadujemy się, że Karol Janca z Wielkiego Warzna pożyczył od Dawida Myliusza z Gdańska dużą kwotę pieniędzy na wysoki procent. Po jego śmierci pożyczkodawca upominał się o zwrot długu od wdowy, a gdy ta nie była w stanie spłacić pożyczki z oprocentowaniem, wówczas Myliusza wyrzucił ją z zajmowanego dworu i również ze wsi. Następnie zagarnął lasy należące do dworu. Wówczas Łbieński z Kielna oskarżył go o pustoszenie lasów, dewastowanie łąk i pól, bo mu na gospodarce rolnej nie zależało. W 1772 roku ziemia wejherowska traci niepodległość. Skutki tej zmiany stopniowo przenikały do Warzna. Docierające wieści o wojnach napoleońskich, powstaniu kościuszkowskim i listopadowym, Wiośnie Ludów pobudziły światlejszych mieszkańców do pracy nad świadomością narodową i oświatą.

Kilku zapisało się do Ligi Polskiej w Kielnie, gdzie po nabożeństwach czytane były książki polskie i sprzedawane gazety w języku polskim. Do powstałego w 1902 roku parafialnego Towarzystwa Ludowego akces zgłosili Franciszek Hopa, Władysław Kipka i kilku innych mieszkańców omawianej wsi. Wymienieni znaleźli się też w zarządzie Banku Ludowego. Wielkie dziejowe wydarzenia w ogólnym zarysie ominęły wieś Warzno. Ludność dość spokojnie przetrwała okres zaborów, I i II wojnę światową. Zmiany zaczęły się po odzyskaniu niepodległości w 1945 roku. Mieszkańcy Warzna, przeważnie młodzi szukali lepszego życia w miastach, a Ci którzy pozostali podjęli trud odbudowy zniszczeń i przystąpili do organizowania życia społecznego. Pierwsze w okolicy koło Stronnictwa Ludowego zostało powołane 28 kwietnia 1945 r. Z inicjatywy ludowców w 1957 r. powstało Kółko Rolnicze, a przy nim Koło Gospodyń Wiejskich. Przy kółku powstał zespół przygotowania rolniczego. Część młodzieży podjęła naukę w Szkole Przynależności Rolniczej w Karczemkach. W latach osiemdziesiątych XX w. z inicjatywy Leona Hopy i Józefa Czerniawskiego (dyrektor szkoły) powołano klub Zrzeszenia Kaszubsko – Pomorskiego. Do osiągnięć klubu zalicza się zorganizowanie pomyslowych kolędników w stroju kaszubskim, którzy z szopką, kolędami i przyśpiewkami ludowymi autorstwa Leona Hopy obchodzili nie tylko swoją wieś. Tradycją zrzeszeńców stało się coroczne organizowanie festynu kaszubskiego z pieczonym baranem, występami zespołów ludowych nad jeziorem Orzechowo. Klub organizował również wyjazdy na półwysep Helski, by razem z rybakami uczestniczyć w łodziowej pielgrzymce do Pucka na odpust świętych: Piotra i Pawła. Po odejściu na wieczną wachtę L. Hopy i Henryka Czerniawskiego w zarządzie klubu znaleźli się m. in. Edmund Wentk, Waclaw Hewelt, Józefa Bieszk (sołtys). W 1995 roku w sołectwie zameldowanych było 276 osób. W 1993 roku obchodzili diamentowe gody Paweł i Anna Kummerowie, którzy wychowali sześcioro dzieci, doczekali się 24 wnuków i 34 prawnuków. Kilka zdań należy poświęcić przysiółkom: Warzeńska Huta i Warzenko w dawnych czasach zwane Małe Warzno w odróżnieniu od Wielkiego Warzna (dzisiejsze Warzno). W Warzeńskiej Hucie znajdowała się jedna z sześciu hut w dzisiejszej gminie Szemud, która swe wyroby sprzedawała kupcom gdańskim i kartuskim. W Warzenku odkryto rzadko występujące na Pomorzu groby mogilne z okresu kultury łużyckiej. Za czasów krzyżackich wchodziło w skład okręgu sulmińskiego należącego do komturstwa gdańskiego jako enklawa Gdańskiego Urzędu Leśnego. W latach 1466 – 1772 stanowiło własność miejską Gdańska, a następnie prywatną. Spośród właścicieli znani są : Lerchenfeltowa (1781 r.), Robakowski (1789 r.)Max Hewelke (1885 r.). W tym czasie osada liczyła 8 domów zamieszkałych przez 82 osoby, w tym 62 katolików i 20 ewangelików. Feliks Samson z Warzeńskiej Huty ufundował dla kościoła kieleńskiego figurę św. Antoniego. Jego dotknęła zbrodnicza ręka władz okupacyjnych. Spędził ostatnie lata II wojny światowej w obozie koncentracyjnym w Stutthofie.

Okolo 50% mieszkańców jest podłączona do wiejskiej sieci kanalizacyjnej. Są to głównie mieszkańcy z centrum wsi.

Pozostali mieszkańcy sołectwa nie posiadają kanalizacji sanitarnej, dlatego też korzystają z bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne, tzw. szamba, które w części są

wywożone do pobliskich oczyszczalni, a w części na pola do rolniczego wykorzystania. Taki stan rzeczy wydaje się za niewłaściwy i należy w jak najszybszym okresie doprowadzić do uporządkowania gospodarki ściekowej. Wieś w około 95% przyłączona jest do wiejskiej sieci wodociągowej z ujęciem w Warznie, na którym znajdują się 2 studnie wiercone oraz stacja uzdatniania wody. Ujęcie to posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne z utworów czwartorzędowych.

Wieś nie posiada gazociągu wysokiego ciśnienia.

Przewiduje się poprowadzenie przez teren gminy gazociągu wysokiego ciśnienia Ø 500 doprowadzającego gaz do Żarnowieckiej Elektrowni Gazowej i regionu nadmorskiego województwa. Obecnie przez teren gminy przechodzi gazociąg wysokiego ciśnienia Dn. 300 relacji Włocławek- Gdynia, jednakże na terenie naszej gminy brakuje stacji redukcyjnej i sieci średniego ciśnienia.

Miejszem o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców jest teren przy byłej szkole przy którym znajduje się miejsce na plac zabaw oraz boisko. Przedmiotowy teren jest jedynym miejscem mogącym posłużyć lokalnej społeczności do celów integracyjnych.

Brak placu zabaw we wsi Warzno jest niejednokrotnie podnoszone podczas rozmów z mieszkańcami.

ANALIZA ZASOBÓW WSI

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu			X	
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecz.)			X	
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)		X		
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty		X		
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)		X		
- osobliwości przyrodnicze			X	
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)		X		
- podłoże, warunki hydrogeologiczne	X			
- gleby, kopaliny	X			
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe		X		
- walory zagospodarowania przestrzennego		X		
- zabytki		X		

- zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu	X			
- święta, odpusty, pielgrzymki			X	
- tradycje, obrzędy, gwara		X		
- legendy, podania i fakty historyczne		X		
- ważne postaci historyczne		X		
- specyficzne nazwy	X			
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową				X
- działki pod domy letniskowe	X			
- działki pod zakłady usługowe i przemysł		X		
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	X			
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	X			
- place i miejsca publicznych spotkań				X
- miejsca sportu i rekreacji				X
Gospodarka, rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)	X			
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	X			
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)			x	
- ruch tranzytowy		X		
- przyjezdni stali i sezonowi		X		
Instytucje				
- placówki opieki społecznej	X			
- szkoły	X			
- Dom kultury	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP	X			

- KGW	X			
- Stowarzyszenia	X			

4. Analiza SWOT

Na podstawie analizy zasobów opracowano korzystne i niekorzystne cechy wewnątrz sołectwa jak i potencjalne szansę i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mi wpływ na przyszłość sołectwa i mieszkańców.

Analiza SWOT - Podsumowanie sytuacji rozwojowej sołectwa

SILNE STRONY

atrakcyjny turystycznie krajobraz (lasy, pagórki)

rozwój budownictwa mieszkaniowego

sołectwo w większości zwodociągowane

sołectwo w pełni stelefonizowane

aktywna społeczność mieszkańców

SŁABE STRONY

Brak placu zabaw

nieopłacalność produkcji rolnej

zły stan nawierzchni dróg

zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu (brak chodników, nadmierny ruch samochodowy)

niedostateczne oświetlenie ulic i osiedli

SZANSE

udział w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2015

realne możliwości pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych

ZAGROŻENIA

brak ludności napływowej

pogłębienie fatalnego stanu głównych dróg

5. Wizja rozwoju miejscowości Warzno

Wizja stanu docelowego powstała w wyniku dyskusji mieszkańców, oraz dogłębnej analizy przez Radę Sołecką. Analizę sformułowano następująco:

Warzno - wieś estetyczna oraz przyjazna i bezpieczna dla mieszkańców

Jakie ma być nasze sołectwo za 10 lat?

1. Co ma je wyróżniać?	~ sołectwo bardzo dobrze rozwinięte pod względem urbanizacyjnym i z dostępnymi wszystkimi mediami, przyjazne estetyczne i bezpieczne;
2. Jakie ma pełnić funkcje?	~ sołectwo z pełną infrastrukturą, z rozwiniętą siecią agroturystyczną i wypoczynkową z ukierunkowaniem na turystów i miejscową stałą klientelę; ~ łatwy dostęp do Trójmiasta, dobra jakość dróg;
3. Kim mają być jego mieszkańcy?	~ społeczność obywatelska odpowiedzialna za swoje sołectwo, podnosząca poziom swego wykształcenia, tolerancyjna, otwarta na ludność napływową,
4. Co ma dać utrzymanie?	~ mieszkańcy mają pracę w miejscu zamieszkania poprzez zatrudnienie oraz własną działalność gospodarczą; ~ dochody zapewniają mieszkańcom godziwy poziom życia, zaspakajając obok potrzeb życiowych, również potrzeby kulturowe na miejscu i w pobliskim Trójmieście;
5. W jaki sposób ma być zorganizowane?	~ Praca zespołowa osób współpracujących ze sobą i nawzajem się uzupełniających,

6. Jak ma wyglądać?	~ sołectwo o wysokim poziomie estetyki, mieszkańcy, a zwłaszcza dzieci, mają poczucie bezpieczeństwa na drodze;
7. Jaki ma być stan otoczenia i środowiska naturalnego?	~ sołectwo o korzystnym stanie środowiska naturalnego, przyciągającym uwagę turystów i inwestorów; ~ mieszkańcy oraz ludność napływowa i turyści są świadomi konieczności dbania o własne środowisko naturalne i otoczenie
8. Jaki ma być dostęp do opieki lekarskiej?	~ w sąsiedztwie istnieje punkt opieki zdrowotnej, w którym dostępne są podstawowe świadczenia lekarskie oraz istnieje możliwość nabycia podstawowych leków;
9. Co będzie proponować dzieciom i młodzieży?	- na terenie sołectwa istnieje boisko wiejskie oraz świetlica zapewniające prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży, zapewniając aktywne spędzanie wolnego czasu;
10. Jak będą pielęgnowane obyczaje i tradycje?	~ Organizowane dożynki, festyny itp., nabożeństwa majowe i różańcowe przy krzyżach i kapliczkach

6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości.

Arkusze planowania zawiera układ wyznaczonych przez społeczność priorytetów rozwojowych konkretnych projektów. Poszczególne priorytety i projekty zgodne są z ustaloną wizją rozwoju Warzno.

1. Zagospodarowanie centrum wsi Warzno - Budowa placu zabaw przy szkole

termin realizacji: 2014-2015

koszt inwestycji: 81 627,61

źródła finansowania: środki sołeckie, środki z funduszy unijnych, środki z funduszy krajowych

2. remont świetlicy wraz z wyposażeniem na potrzeby wsi

termin realizacji: 2018-2020

koszt inwestycji: 85 tys. zł

źródła finansowania: środki sołeckie, środki z funduszy unijnych, środki z funduszy krajowych

2.a. remont boiska wraz z remontem obiektu na cele magazynowo- socjalne

harmonogram realizacji: 2015

koszt całkowity: 55 tys. zł.

źródła finansowania: środki sołeckie, środki krajowe, środki z funduszy unijnych

4. organizowanie okolicznościowych spotkań, festynów oraz innych imprez rekreacyjnych (razem z innymi sołectwami)

termin realizacji: 2014- 2021

koszt inwestycji: 40 tys. zł

źródła finansowania: środki sołeckie, środki z funduszy unijnych, środki z funduszy krajowych

7.Odniesienie do dokumentów strategicznych gminy Szemud

Plan określa kierunki rozwoju miejscowości oraz wyznacza konkretne projekty do realizacji. Plan Odnowy Miejscowości Warzno na lata 2014-2021 jest spójny z:

- **Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**
 - oś 3- Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej (Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej; Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej; odnowa i rozwój wsi)
 - oś 4 Leader- realizuje cele osi 3 dla tych projektów, które nie zakwalifikowały się do wsparcia w ramach tej osi.
- **Strategią zrównoważonego rozwoju gminy Szemud do 2015 roku-** przyjęta przez Radę Gminy Szemud Uchwałą Nr XXIII/197/00 z dnia 29.09.2000r.
(Obszar “Baza materialna dla usług turystycznych”: rozwój bazy turystycznej; Obszar “Zrównoważony rozwój gminy odtwarzający zasoby naturalne”: poprawa estetyki wsi, domostw wraz z otoczeniem),
- **Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego** – przyjętą przez Sejmik Woj. Pomorskiego Uchwałą Nr 587/XXXV/05 z dnia 18.07.2005 r.:
priorytet rozwoju II – spójność (Cel 2.3. – ograniczenie patologii społecznych, m.in. poprzez inicjowanie i wspieranie programów profilaktycznych, Cel 2.4 – wspieranie działań służących umacnianiu różnorodności i tożsamości regionalnej, utrwalanie

dziedzictwa Kaszub (...), pielęgnacja i rozwój języka kaszubskiego i lokalnych dialektów, Cel 4.2 spieranie kompleksowej odnowy wsi pomorskiej, priorytet rozwoju III – dostępność (Cel 1.2. – poprawa jakości powiązań pomiędzy obszarami peryferyjnymi a obszarem metropolitalnym, Cel 2.6. - wsparcie i stopniowe przekształcanie słabych strukturalnie obszarów wiejskich, Cel 4.1. - tworzenie bezpiecznych i atrakcyjnych warunków życia).

Nasze projekty służyć będą nie tylko wszystkim mieszkańcom sołectwa, ale również turystom, coraz liczniej odwiedzających naszą miejscowość, zwłaszcza w okresie letnim. Realizacja projektów przyczyni się do zaspokojenia potrzeb kulturalno – rekreacyjnych. Ponadto pozytywnie wpłyną na poprawę estetyki wsi. Wzrost liczby turystów pociągnie za sobą dalszy rozwój usług turystycznych i agroturystycznych, potwierdzając tym samym ponadlokalny charakter naszych projektów